

KËSHILLA PËR NJË PËRDORIM TË NDËRGJEGJSHËM TË RRJETIT SOCIAL

TË RESPEKTOSH TË TJERËT!

Mos publikoni asnjëherë informacione personale dhe foto të personave të tjerë pa pëlqimin e tyre. Mund të rrezikoni edhe sanksione penale.

KONTROLLO VETEN!

Mendo mirë para së të publikosh të dhënat e tua personale, mbi të gjitha emrin, adresen, numrin e telefonit në një profil përdoruesi, apo të pranosh me lirshmëri kërkesat për miqësi.

KUJDES!

Duhet të keni kujdes pasi fotot dhe informacionet e publikuara dikur, mund të rishfaqen falë motorëve të kërkimit (google, yahoo etj.) në distancë vitesh.

PSEUDONIMI

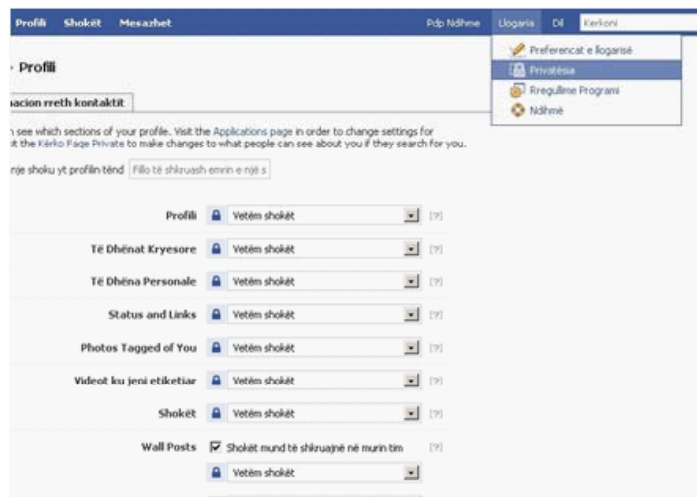
Nëse është e mundur krijoni pseudonime të ndryshme në secilin nga rrjetet ku jeni regjistruar. Mos përdorni datëlindjen apo informacione të tjera personale në "nickname" (pseudonim) e krijuar.

TË NDRYSHOSH LOGIN DHE PASSWORD

Përdorni emër përdoruesi dhe password të ndryshëm nga ato të përdorura në faqe të tjera web-i për postën elektronike dhe për menaxhimin e llogarisë tuaj bankare online.

MIRËINFORMOHU!

Sa herë bëheni përdorues i një "rrjeti social" informohuni se kush e menaxhon atë shërbim dhe çfarë garancie ofrohet në trajtimin e të dhënave personale. Kujtoni se keni gjithmonë të drejtën të dini në ç'menyrë ju përdoren të dhënat. Kërkoni informacion në rubrikat përkatëse "privacy" dhe "privacy policy".

NIVELI I PRIVATËSISË

Përdorni parametrat e këshilluara të privatësisë, duke kufizuar në maksimum gatishmërinë në dhënien e informacionit, mbi të gjitha përsa i përket rishfaqjes së të dhënave me anën e motorëve të kërkimit (google, yahoo etj.).

Kontrolloni çfarë niveli privatësie ka profili juaj: kush mund tju kontaktoj, kush ka akses për të lexuar ato që shkruani, kush mund të fusë komente në faqen tuaj të profilit, çfarë të drejtash zotërojnë antarët e grupeve të "Rrjeteve sociale" ku jeni regjistruar.

Ju mund të kontaktoni me: Zyrën e Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale
Në adresën: Rr. e Kavajës, Nd. 80, H.1, Tiranë
Tel.: +355 4 2237200, Fax.: +355 4 2233977
e-Mail: info@idp.al, Web: www.idp.al

REPUBLIKA E SHQIPERISË
Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale

UDHËZUES
PËR PËRDORIMIN E
"RRJETEVE SOCIALE" ONLINE

KËSHILLA SE SI TË MBRONI
PRIVATËSINË TUAJ

ÇFARË JANË "RRJETET SOCIALE"?

Network-ët social si Facebook, MySpace dhe të tjerë janë "sheshe virtuale", pra vende ku fal internetit mund të futësh dhe të ndash me të tjerët fotografi, filmime, mendime, adresa të miqëve e shumë të tjera. Rrjetet sociale janë instrumentet më të përsosura për ndarjen e informacionit me të tjerë dhe përfaqësojnë një formë të shkëlqyer komunikimi edhe pse përbëjnë rrezik për sferën personale të individëve që janë përfshirë në të.

Facebook, për të përmendur një prej më të njohurave, në fillimet e tij ishte ekzaktesisht përkthimi virtual i "librit të fotografive të shkollës" që mbahej çdo vit. Një tabelë lajmërimesh tematike ku mund të gjeshe kolegët e kursit dhe të shkëmbesh informacione me ta. Zhvillimet e fundit po i shtynjë "rrjetet sociale" të integrohen gjithmonë e më shumë me telefonat celular, duke transformuar mesazhet që publikojmë on-line në një lloj mesazhi të shumëfishtë që u shkon në të njëjtin moment të gjithë miqve tanë.

DISA NGA RRJETET SOCIALE MË TË PËRHAPUR NË BOTË

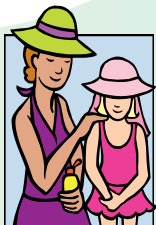
Facebook, MySpace, Hi5, Flickr, Skyrock, Friendster, Tagged, LiveJournal, Orkut, Fotolog, Bebo.com, LinkedIn, Badoo.Com, Multiply, Imeem, Ning, Last.fm, Twitter, MyYearbook, Vkontakte, aSmallWorld, Windows Live, Xiaonei.

DISA KËSHILLA PËR KATEGORI TË VEÇANTA TË PËRDORUESVE TË RRJETEVE SOCIALE

JENI NJË PËRDORUES I "RI"?

- Nëse do kishit djeni se fqinji apo profesori juaj mund të lexonte informacionet që keni publikuar online, a do ti publikonit ato në profilin tuaj?
- A jeni të sigurtë se do t'ju pëlqente ti gjenit fotot dhe informacionet tuaja ende të publikuara online edhe pas disa vitesh?
- Përpara se të postoni "foton gazmore" të një miku, a e keni pyetur veten nëse do t'ju pëlqente të gjendeshit në të njëjtën situatë?
- Anëtarët e grupit tek i cili jeni regjistruar, a mund të lexojnë informacionet tuaja personale?
- Jeni të sigurt që do t'ia tregonit "atë" foto të publikuar edhe të dashurit/dashurës tuaj të re?

JENI PRIND?

- A i keni shpjeguar fëmijës tuaj se nuk duhet të preki sobën kur ajo është e ndezur, se si të kalojë rrugën kur është vetëm, të "mos marri karamela nga persona të panjohur" ... por a e keni mësuar të njohi sinjalet e rrezikut në internet?
- A i keni mësuar të mbrohet nga sulmet e provokuesve të mundshëm online? Të mos u tregoj të panjohurve jetën e tij private dhe atë të miqve të tij?
- Keni provuar ndonjëherë të hyni bashkë me fëmijën tuaj në internet? I keni kërkuar t'ju tregojë se si përdoret interneti? Në cilat grupe është regjistruar?
- A e keni pyetur nëse ka qenë ndonjëherë viktimë e "cyberbulling" (akteve të dhunshme të ushtruar ndaj tij nga bashkëmohatarët nëpërmjet mjeteve elektronike)?

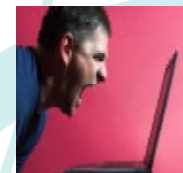

NËSE KËRKONI PUNË

- A e dini që kompanitë kur zgjedhin personelin kërkojnë informacione për kandidatët të cilët dëshirojnë të punësojnë duke përdorur motorët kryesor të kërkimit online?
- A e dini se fotot që keni publikuar në "rrjete sociale" dhe postimet e

ndryshe që keni bërë aty mund t'ju dëmtojnë në kërkimin për punën tuaj të ardhshme?

- A korrespondon CV-ja, që keni dërguar tek një kompani për aplikim pune, me atë që keni vendosur në internet?
- A janë koherente ato që tregoni rreth vetes tuaj gjatë "bisedave online" me aspiratat profesionale që keni?

JENI PERDORUES "EKSPERT"?

- A keni verifikuar çfarë niveli privatësie ka identiteti juaj i publikuara online?
- A e keni dhunuar të drejtën e privatësisë së dikujt duke publikuar "atë" material?
- A keni bërë ndonjëherë gabimin duke ua treguar "ato" foto të tjerëve, kur i ke postuar?
- A e keni verifikuar kush e mban "liçencën e përdorimit", "të drejtën e autorit" dhe "pronësinë intelektuale" të dokumentave, të imazheve ose të video-ve që keni publikuar online?

JENI NJË "PERSON NË KARIERË"?

- A jeni në dijeni nëse grupi i personave, që kanë akses për të ndërvepruar me identitetin tuaj, korrespondon me qëllimin profesional që i keni vënë vetes synim për të arritur?
- A e dini se regjistrimi në grupe të caktuara në "rrjete sociale" mund të sjelli pasoja negative në punën tuaj?
- Nëse krijoni një konflikt online me një anëtar tjetër të "rrjetit social" tek i cili jeni regjistruar, a jeni të përgatitur të reagoni në mënyrën e duhur?
- A e keni vlerësuar faktin se po "ndani" informacione me dikë që mund t'ju dëmtojë?
- A e dini që shërbime të shumta "chat" (komunikime elektronike) duke përfshirë edhe ato të ofruara nga website-et e "rrjeteve sociale", mundësojnë regjistrimin dhe ruajtjen e përmbajtjes së bisedës të zhvilluar me përdoruesit e tjerë?